

AZ ÁLTALÁNOS CSOPORTMENTESSÉGI RENDELET KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK TÁMOGATÁSÁRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEIVEL KAPCSOLATBAN FELMERÜLŐ ÉRTELMEZÉSI KÉRDÉSEK

HARGITA Eszter*

Tárgyszavak: kis- és középvállalkozás, beruházási támogatás, felvásárlás, harmadik fél, szállítási ágazat, vásárokon való részvétel

A 2014. július 1-jétől hatályos, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet¹ (továbbiakban: csoportmentességi rendelet) hazai jogszabályi környezetbe való átültetése, illetve gyakorlati alkalmazása során számos értelmezési kérdés merül fel. Jelen cikk a kis- és középvállalkozások (KKV) támogatásokkal kapcsolatosan mutatja be az Európai Bizottság (továbbiakban: Bizottság) várható gyakorlatát.

A csoportmentességi rendelet III. fejezet 2. szakasza foglalkozik a kis- és középvállalkozásoknak (továbbiakban: KKV) adható támogatásokkal. A 17. cikk tartalmazza a beruházási támogatásokra vonatkozó rendelkezéseket, a 18. cikk a KKV-k részére tanácsadáshoz nyújtott, a 19. cikk pedig a KKV-k vásárokon való részvételéhez nyújtott támo-

* A szerző Magyarország Európai Unió mellett működő Állandó Képviselőtének munkatársa. Jelen összefoglaló a szerző saját véleményét tartalmazza, és nem tekinthető az Állandó Képviselőlet hivatalos véleményének.

¹ HL [2014] L 187., 2014. 06. 26., 1.o.

gatás szabályait tartalmazza. A 20. cikk az európai területi együttműködési projektekből részt vevő KKV-knál felmerült együttműködési költségekhez nyújtott támogatás lehetőségeit ismerteti.

Az általános csoportmentesség szóban forgó jogcímei alapján – az adott cikkben foglalt feltételek teljesítése mellett – akkor mentesíthető a támogatás, ha megfelel a csoportmentességi rendelet általános rendelkezéseinek. Igazolni kell tudni a támogatás átláthatóságát (5. cikk), ösztönző hatását (6. cikk), Figyelemmel kell lenni a támogatáshoz kapcsolódó szabályokra (8. cikk). További feltétel, hogy a támogatás a 4. cikkben meghatározott értékhatár alatt maradjon, ami KKV-knak nyújtott beruházási támogatás (17. cikk) esetében vállalkozásonként és beruházási projektenként 7,5 millió euró, KKV-k vásárokon való részvételéhez nyújtott támogatás (19. cikk) esetében vállalkozásonként évente 2 millió euró, végezetül KKV-k részére tanácsadáshoz (18. cikk) és az európai területi együttműködési projektekből részt vevő KKV-knál felmerült együttműködési költségekhez nyújtott támogatás (20. cikk) esetében vállalkozásonként és projektenként 2 millió euró.

1. KKV beruházási támogatás (17. cikk)

A csoportmentességi rendelet 17. cikke lehetővé teszi KKV-k beruházásainak támogatását, területi korlátozás nélkül, azaz ezt a támogatást nem csak az elmaradott területeken lehet nyújtani, hanem bárhol, olyan területeken is, ahol regionális beruházási támogatás nem adható (pl. Budapest). E jogcímen adható maximális támogatási intenzitás kisvállalkozás esetében 20%, középvállalkozás esetében 10%. Eltérően a regionális beruházási támogatásoktól (13–14. cikk) a 17. cikk nem tartalmaz a csoportmentességi rendelet alkalmazásából kizárt ágazatok/tevékenységen túl további kizárásokat. Ugyanakkor a 17. cikk szabályozása hasonló a 14. cikkhez, azaz e cikk alapján is csak az induló beruházás fogalmát teljesítő fejlesztés támogatható.

Induló beruházásnak minősül

- olyan tárgyi eszközökre és immateriális javakra irányuló beruházás, amely
 - új létesítmény létrehozatalát,
 - meglévő létesítmény kapacitásának bővítését,

- meglévő létesítmény termékkínálatának a létesítményben addig nem gyártott termékekkel történő bővítését eredményezi,
- meglévő létesítmény teljes termelési folyamatának alapvető megváltoztatását eredményezi, illetve
- bezárt vagy megvásárlás nélkül bezárásra ítélt létesítmény eszközeinek az eladótól független harmadik fél általi megvásárlása.

Ha egy kisvállalkozást az eredeti tulajdonos családtagjai vagy *korábbi* munkavállalók vesznek át, az eszközöknek a vevőtől független harmadik féltől való megvásárlására vonatkozó feltételnek nem kell teljesülnie. A 'korábbi' jelző olyan munkavállalóra utal, aki már nincs alkalmazásban, mivel a vásárlás révén a vállalat tulajdonosává vált.

A vállalkozásban történő részesedésszerzés önmagában nem minősül beruházásnak.

A „vevőtől független harmadik felek” kitétel egyrészt strukturális kapcsolatokra utal, azaz olyan, a vállalkozásokban fellelhető tulajdoni részesedést jelent, mely a tulajdonjog fokától független (azaz akár egy kisebb tulajdoni részesedés is ahhoz vezet, hogy a harmadik fél a vevőhöz kapcsolódik), másrészt lefedi azt az esetet is, amikor a vevő vagy az eladó ténylegesen is meghatározó kereskedelmi befolyást gyakorol a másik fölött, pl. egy, a vevő és az eladó közötti olyan kizárólagos beszállítói megállapodás, amely a tevékenységének meghatározó részét lefedi.

A 17. cikk alapján adható támogatás a szállítási ágazatban. Ugyanakkor minden esetben teljesíteni kell a fent részletezett „induló beruházás” fogalmát. Ezért például kamioncserére adott támogatás feltételezhetően nem engedélyezhető a 17. cikk alapján, mivel az önmagában nem minősül induló beruházásnak.

Az elszámolható költség a tárgyi eszközökre és immateriális javakra irányuló beruházási költségek vagy a közvetlenül a beruházási projekt által létrehozott munkahelyek két évre számított, becsült bérköltsége lehet.

Csak azok az értékcsökkenési leírás alá eső immateriális javak támogathatók, amelyeket kizárólag a támogatásban részesülő létesítményben használnak fel, és amelyeket a vevőtől független harmadik felektől, piaci feltételek mellett vásároltak. Ez utóbbi követelmény alól kivételt képez valamely kisvállalkozás egy családtag vagy egy korábbi alkalmazottján keresztül lezajló értékesítése, ahol a független harmadik fél

követelményt a 17. cikk (3) bekezdés b) pontjának második mondatára tekintettel nem kell teljesíteni.

Fontos az is, hogy a támogatható immateriális javakat legalább három évig a vállalkozás eszközei között kell feltüntetni.

2. A KKV-k részére tanácsadáshoz nyújtott támogatás (18. cikk)

Olyan tanácsadási tevékenység támogatható e cikk alatt, amely nem minősül folyamatos vagy időszakosan visszatérő tevékenységnek és nem kapcsolódik a vállalkozás szokásos működési költségeihez. Így például nem támogatható rendszeres adótanácsadás, rendszeres jogi szolgáltatás vagy hirdetés.

Az elszámolható költséget a fenti feltételeknek megfelelő tanácsadói tevékenységhez kapcsolódó külső tanácsadók költségei jelentik. Ezek 50%-ig támogathatók.

3. Vásárokon való részvétel támogatása KKV-k részére (19. cikk)

A csoportmentességi rendelet 19. cikke alapján a vállalkozásnak valamely kiállításon vagy vásáron való részvétele esetén a kiállító helyiség bérletével, felállításával és működtetésével kapcsolatos költségek 50%-a támogatható. E körben a vásáron részt vevő munkavállalók utazási, valamint szállással kapcsolatos költségei ugyanúgy elszámolhatóak, mint a vásáron való részvétel szállítási és biztosítási költségei, tekintettel arra, hogy ezek a költségek a kiállító helyiség működtetéséhez kapcsolódnak.

A korábbi szabályokhoz képest változás, hogy nemcsak az adott vásáron való első, hanem későbbi részvételek is támogathatók.

4. Az európai területi együttműködési projektekben részt vevő KKV-knál felmerült együttműködési költségekhez nyújtott támogatás (20. cikk)

E jogcím az európai területi együttműködési (ETE) programok finanszírozása során használható. Az ETE programok három kategóriába sorolhatóak:

- határokon átívelő együttműködés – a közös határ két oldalán található régiók és helyi hatóságok közreműködésével megvalósuló projektek finanszírozása, ilyenek például az infrastruktúra határokon átívelő használatának fellendítésére törekvő projektek;
- transznacionális együttműködés – olyan projektek finanszírozása, amelyek tagállami, regionális és helyi hatóságok közreműködésével valósulnak meg egy nagyobb kiterjedésű földrajzi területen;
- régiók közötti együttműködési programok – az innovációval, energiahatékonysággal, városfejlesztéssel és egyéb területekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok egymással való megosztásának elősegítésére.

E jogcím alapján a szervezeti együttműködés költségei, ideértve az együttműködési projekthez kapcsolódó személyi és irodaköltségek, valamint külső tanácsadók és szolgáltatók által biztosított, az együttműködéshez kapcsolódó tanácsadás és támogató szolgáltatások költségei támogathatók. Ugyanakkor – a 18. cikkhez hasonlóan – csak olyan tanácsadási tevékenység támogatható, amely nem minősül folyamatos vagy időszakosan visszatérő tevékenységnek, és nem kapcsolódik a vállalkozás szokásos működési költségeihez. Szintén elszámolható a projekthez közvetlenül kapcsolódó útiköltségek, a berendezések költségei és beruházási kiadások, valamint a projekt céljaira közvetlenül használt eszközök és berendezések értékcsökkenése.

Fontos kiemelni, hogy e jogcím alatt a projekthez közvetlenül kapcsolódó beruházások költségei is elszámolhatók, így nem szükséges ezen költségek vonatkozásában a csoportmentességi rendelet egyéb jogcímeit – pl. regionális beruházási (14. cikk) vagy KKV beruházási támogatás (17.cikk) – alkalmazni.

A maximális támogatási intenzitás 50% lehet. Ezen intenzitási korlátot az együttműködésben részt vevő egyes kedvezményezettek, azaz nem a projekt szintjén kell betartani. Ugyanakkor, ha olyan kedvezményezett vesz részt a projektben, amelyre nem vonatkoznak az uniós állami támogatási szabályok (pl. nem végez gazdasági tevékenységet), akkor esetében a támogatási intenzitás meghaladhatja az 50%-ot.